

Başvuru Numarası : 2021/1172
Toplantı Tarihi/Sayısı : 19.1.2022/6
Karar Numarası : 2022/59
Başvuran : T. S. K.
Başvuran Vekili : --
Adres : --
Muhatap Kurum/Kişi : --
Muhatap Adres : --

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, memnu hakların iadesi yönündeki mahkeme kararına rağmen göreve iadenin gerçekleştirilmediği iddiasına ilişkindir.

II. İLGİLİ MEVZUAT

2. Anayasa'nın 125'inci maddesinde: "*İdarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolu açıktır(...)*" hükmü yer almaktadır.

3. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11'inci maddesinde: "*(1) İlgililer tarafından idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması üst makamdan, üst makam yoksa işlemi yapmış olan makamdan, idari dava açma süresi içinde istenebilir. Bu başvurma, işlemeye başlamış olan idari dava açma süresini durdurur. (2) Otuz gün içinde bir cevap verilmezse istek reddedilmiş sayılır. (3) İsteğin reddedilmesi veya reddedilmiş sayılması halinde dava açma süresi yeniden işlemeye başlar ve başvurma tarihine kadar geçmiş süre de hesaba katılır.*" düzenlemesine yer verilmiştir.

4. Anılan Kanun'un "İptal ve tam yargı davaları" başlıklı 12'nci maddesinde: "*İlgililer haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştaya ve idare ve vergi mahkemelerine doğrudan doğruya tam yargı davası veya iptal ve tam yargı davalarını birlikte açabilecekleri gibi ilk önce iptal davası açarak bu davanın karara bağlanması üzerine, bu husustaki kararın veya kanun yollarına başvurulması halinde verilecek kararın tebliği veya bir işlemin icrası sebebiyle doğan zararlardan dolayı icra tarihinden itibaren dava süresi içinde tam yargı davası açabilirler. Bu halde de ilgililerin 11'inci madde uyarınca idareye başvurma hakları saklıdır.*" ifadesi yer almaktadır.

5. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Kurumun görevleri" başlıklı 9'uncu maddesinde: "*(f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; "*(g) ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*"; "*(i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" hükmü yer almaktadır.

6. Aynı Kanun'un "Başvurular" başlıklı 17'nci maddesi: "*(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinde zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir. (...)* (9) İşleme konulamayacak

başvurular ve gerekçeli kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir." hükmünü içermektedir.

7. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'nin "Ön İncelemenin Yapılması" başlıklı 48'inci maddesi: "(1) Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur ve sonucunda; a) Kurumun görev alanına girip girmediği, yönlerinden incelenir (...)" hükmünü haizdir.

8. Söz konusu Yönetmelik'in "Gerekçeli kabul edilmezlik kararı" başlıklı 67'nci maddesi: "(1) Ön inceleme aşamasında, başvurunun açıkça dayanaksız olup olmadığı, başvurunun hakkın kötüye kullanımını teşkil edip etmediği, ayrımcılık yasağı ihlalden kaynaklanan bir zararın bulunup bulunmadığının tespiti açısından incelenebilirliğin esasla birlikte incelenmesi kararlaştırılan başvurulara ilişkin esas inceleme ve araştırma aşamasında söz konusu koşulları taşımayan başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir. (2) Ön inceleme aşamasında incelenabilir bulunan ya da incelenebilirliği esasla birlikte incelenmesi ve araştırılması kararlaştırılan başvuruların 48'inci maddede belirtilen gerekli koşulları taşımadığının anlaşılması halinde de bu başvurularla ilgili gerekçeli kabul edilmezlik kararı verilir." şeklindedir.

III. ÖN İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

9. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun başvurulara ilişkin görevi 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karar bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek şeklinde ifade edilmiştir. Bu çerçevede Kurum, ayrımcılık yasağı hakkındaki ve ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvuruları inceleyebilmektedir.

11. Başvuran, Ankara ... Anadolu Lisesi Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni iken Ankara Batı 2. Ağır Ceza Mahkemesince kamu görevlisinin resmi evrakta sahteciliği suçundan 2 yıl 6 ay hapis ceza ile cezalandırılarak memuriyetine son verildiğini, hükmün infazının tamamlanmasından sonra "memnu hakların iadesi" talebiyle Ankara Batı 2. Ağır Ceza Mahkemesine başvurduğunu, Mahkemenin memnu hakların iadesi yönünde karar verdiğini, ancak Mahkeme kararına rağmen Milli Eğitim Bakanlığının kendisini görevine iade etmediğini iddia ederek, öğretmenlik mesleğine dönüşünün sağlanmasını talep etmektedir.

12. Başvuranın mahkemenin hakkında verdiği memnu hakların iadesi kararına rağmen Milli Eğitim Bakanlığının kendisini öğretmenlik mesleğine başlatmadığı iddiasına ilişkin başvurusunun 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde Kurumun başvuru incelemesi yapacağı alanlar olarak belirtilen ayrımcılık yasağı ve ulusal önleme mekanizması kapsamında değerlendirilemeyeceği görülmektedir.

13. Anayasa'nın 125'inci maddesinde, idarenin her türlü eylem ve işlemlerine karşı yargı yolunun açık olduğu hükme bağlanmıştır. Yine, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 11'inci ve 12'nci maddelerinde ilgililerin, idari dava açılmadan önce, idari işlemin kaldırılması, geri alınması, değiştirilmesi veya yeni bir işlem yapılması için idareye başvurabileceği, haklarını ihlal eden bir idari işlem dolayısıyla Danıştay ve idare ve vergi mahkemelerinde dava açabilecekleri düzenlenmiştir.

14. Başvuranın iddiaları yukarıda yer alan mevzuat hükümleri ile birlikte incelendiğinde; başvuranın, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun idareye başvuru ile yargı yollarını düzenleyen hükümlerinden yararlanabileceği, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımadığı ve bu nedenle kabul edilmez olduğu değerlendirilmiştir.

IV. KARAR

1. Başvurunun KABUL EDİLMEZ OLDUĞUNA,
2. Kararın başvurana tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,
3. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine, 19.01.2022 tarihinde, İsmail AYZ ve Saffet BALIN'ın ilave görüşüyle, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Alişan TIRYAKI

Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ

Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN

Üye

e-imzalıdır

İsmail AYZ

Üye

e-imzalıdır

Av. Zennure BER

Üye

09.02.2022

İLAVE GÖRÜŞ

Karar Adı : T.S.K.
Karar Numarası : 2022/59

T.S.K.'nin başvurusuyla ilgili olarak;

Başvurunun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımamakla birlikte, konunun 6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde yer alan "**İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek**" hükmü uyarınca çalışma hakkının engellenmesi bağlamında resen incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

İsmail AYAZ
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : Belge Doğrulama Adresi : <https://ebyssorgu.tihek.gov.tr>

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

e-Posta :

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Fax No : 4227899

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Bilgi İçin :

VHKİ

Dahili No:

07.02.2022

İLAVE GÖRÜŞ

Karar Adı : T.S.K
Karar Numarası : 2022/59

T.S.K'nin başvurusuyla ilgili olarak;

Başvurunun Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 48'inci maddesine göre Kurumun görev alanına girmeyen başvurunun inceleme şartlarını taşımamakla birlikte, konunun 6701 Sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinde yer alan "**İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek**" hükmü uyarınca çalışma hakkının engellenmesi bağlamında resen incelenmesi gerektiği düşünülmektedir.

Saffet BALIN
Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu : Belge Doğrulama Adresi : <https://ebyssorgu.tihek.gov.tr>

Adres: Yüksel Cad. No:23 06650 Bakanlıklar-ANKARA

Telefon No : 4227800

e-Posta :

Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

Fax No : 4227899

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

Bilgi İçin :

VHKİ

Dahili No:

